

I. 10 Mudrc Vasištha krále přesvědčí, aby slib splnil, a posílá pro Rámu, který se zdá podléhat smutku.

VÁLMÍKI pokračoval: Král Dašaratha uposlechl přání učitele Vasišthy a nařídil sloužícímu, aby Rámu přivedl. Sluha se vrátil s tím, že Ráma dorazí za okamžik, a dodal: „Princ se zdá být sklíčený a vyhýbá se společnosti.“ Dašaratha byl tímto prohlášením zmaten. Obrátil se na komořího, aby mu řekl o psychickém stavu a zdraví syna. Komoří očividně znervózněl a odpověděl:

„Pane, od návratu z poutě se s princem udála velká změna. Zdá se, že ho nezajímají ani obřady a uctívání ani koupele. Nebaví ho společnost lidí v paláci, nezajímají ho drahokamy ani vzácné kameny. Jsou-li mu předkládány pro potěšení skvostné věci, dívá se na ně smutnými očima a bez zájmu. Odmítá královské tanečnice, jako by mu způsobovaly nepřekonatelnou trýzeň. Všechny činnosti, jídlo, procházky, odpočinek, koupele či sezení provádí mechanicky jako stroj, jako by byl hluchý a němý. Občas mluví sám k sobě a ptá se, jaký smysl má bohatství a úspěch, nepřízeň osudu či postavení planet, když je všechno neskutečné. Většinu času mlčí a žádná zábava ho netěší. Jediné, co mu činí potěšení, je samota. Celou dobu je ponořen ve svých vlastních myšlenkách. Nevíme, co na něho přišlo, o čem přemýšlí, či o co se snaží. A den za dnem čím dál víc hubne.

Stále si pro sebe opakuje: „Ach, běda! Mrháme všemožně vlastním životem, místo abychom usilovali o dosažení nejvyššího. Lidé navenek bědují, stěžují si, že trpí a jsou chudobní, ale nikdo se opravdově neodvrátí od zdroje svého utrpení a své bídy.“

Když to všechno my, jeho pokorní služebníci, vidíme a slyšíme, jsme zarmoucení a nevíme, co dělat. Princ je bez jakékoli naděje, bez jakékoli touhy, k ničemu nelne, na ničem mu nezáleží. Není bláhový ani šílený a není ani osvícený. Někdy se zdá, jako by byl přemožen sebevražednými myšlenkami živenými pocitem beznaděje: „Jaký smysl má bohatství, rodina a příbuzní, jaký smysl má království, jaký smysl má na tomto světě vytoužený cíl?“

Pane, jen vy můžete nalézt vhodný lék na nemoc našeho prince.“